Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	19CoCsp/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8118205748
Dátum vydania rozhodnutia:	08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zlata Simková
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2020:8118205748.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaty Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. A. XXX, XXX XX M., právne zastúpenej: Advokátskou kanceláriou JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 312,87 eura, o odvolaniach žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 14Csp/95/2018-58 zo dňa 07.11.2019 takto

r o z h o d o l :

I. P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 196,16 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. M e n í rozsudok v napadnutej časti výroku III. o trovách konania tak, že žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanému v plnom rozsahu z prisúdenej sumy, s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len ,,súd prvej inštancie“) o primeranom finančnom zadosťučinení vo výške 312,87 eur rozhodol, cit.:
,,I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 196,16 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. P r i z n á v a žalobkyni vo vzťahu k žalovanému nárok náhradu trov konania v rozsahu 36 %, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 5 tretia veta zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z.

3. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania odôvodnil na základe ustanovení § 255, § 262 Civilného sporového poriadku.

4. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 312,87 eur žiadaného ako primerané finančné zadosťučinenie s poukazom na konanie vedené na Okresnom súde Prešov sp.

zn. 20C/108/2013, v ktorom bol úspešná, keď žaloba o zaplatenie 625,75 eur s prísl. bola voči nej zamietnutá. Žalovaný poprel nárok žalobkyne tvrdiac, že nie sú splnené podmienky pre priznanie zadosťučinenia.

5. Súd prvej inštancie zistil, že dňa 16.08.2013 podal žalovaný na súde prvej inštancie proti - v tomto konaní žalobkyni - žalobu o zaplatenie 625,75 eura s prísl., ktorá sa viedla pod sp.zn. 20C/108/2013. Rozsudkom zo dňa 16.11.2015 č.k. 20C/108/2013-88 bolo rozhodnuté tak, že súd prvej inštancie žalobu zamietol.

6. V uvedenom konaní bolo zistené, že strany sporu uzavreli dňa 22.08.2008 Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX. V zmysle bodu 5 Zmluvy - Údaje o požadovanom revolvingovom úvere, dlžník žiadal veriteľa o poskytnutie úveru 14.000,- Sk, pri splatnosti úveru v počte 30 splátok, splatných vždy k 27. dňu v mesiaci, pričom výška mesačnej splátky vrátane úrokov bola 898,- Sk. Zmluvná odmena 12.940,- Sk, predpokladaná RPMN za úver bola 77,08 %, ročná úroková sadzba úveru bola 77,08 %, priemerná RPMN za úver 61,36 %, poskytnutá čiastka revolvingu bola 7.274,- Sk, celková zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 8.890,- Sk, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu bola 63,64% a ročná úroková sadzba revolvingu bola 71,36%. V bode 6 Zmluvy - Údaje o schválenom revolvingovom úvere, korešpondovali s údajmi v bode 5 Zmluvy - Údaje o požadovanom revolvingovom úvere okrem RPMN za úver, kde bolo uvedené 77,01% (bod 5 Zmluvy 77,08 %). Žalobca ako veriteľ zaslal žalovanej Oznámenie o schválení úveru - Zmluvy o revolvingovom úvere, kde jej uviedol všetky údaje o schválenom úvere. Podľa vyjadrenia žalobcu k zosplatneniu došlo dňa 20.01.2010. Z rozhodcovského rozsudku sp. zn. RK-623/10 - EK vyplývalo, že žalobca dňa 14.04.2010 uplatnil voči žalovanej nárok vyplývajúci zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX. Žalovaná bola zaviazaná na zaplatenie sumy 961,24 eura s príslušenstvom. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.02.2011 a vykonateľnosť dňa 15.02.2011. Z uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 15.07.2011, sp. zn.: 1Er/1366/2011 vyplývalo, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na základe vyššie uvedeného rozhodnutia bola zamietnutá z dôvodu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Rozhodnutie bolo potvrdené uznesením odvolacieho súdu dňa 17.10.2011, sp. zn.: 8CoE 75/2011.

7. Vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C/108/2013 súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, považoval zmluvu za spotrebiteľskú, keďže žalobca ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalovanej ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmluvy bolo zrejmé, že sa jedná o tzv „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalobca už pripravenú a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovanej, ktorá obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť, ani neovplyvnila. V predmetnom spore sa prihliadlo na námietku premlčania uplatnenej pohľadávky. Z vykonaných dôkazov sa zistilo, že žalobca zosplatnil žalovanú sumu ku dňu 20.01.2010, teda nasledujúcim dňom začala plynúť premlčacia doba a uplynula dňa 21.01.2013. Žaloba bola podaná dňa 16.08.2013, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Súd prvej inštancie na základe námietok prihliadol na premlčanie nároku žalobcu, a preto mu nezostávalo nič iné ako žalobu veriteľa, ktorou sa domáhal premlčaného práva, bez ďalšieho zamietnuť.

8. Po podaní odvolania, odvolací súd rozsudkom zo dňa 10.10.2017 č. k. 13Co/33/2016-127 rozhodol tak, že pripustil čiastočné späťvzatie návrhu ohľadom sumy 429,59 eur, v tejto časti zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavil, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania s tým, že rozsudok nadobudol právoplatnosť 12.01.2018.

9. Predmetom tohto konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 312,87 eura v súvislosti s úspešným uplatnením porušenia práva zo strany žalovanej na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn.: 20C/108/2013.

10. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, súd prvej inštancie upriamil pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý bol v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádzal z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania

dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

11. Súd prvej inštancie poukázal na úžerný úrok, ktorý si žalovaný so žalobkyňou dohodol vo výške 77,08%, pritom v čase uzavretia zmluvy boli priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk u nových spotrebiteľských úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov vo výške 12,29 %, čo znamenalo viac ako šesťnásobné prekročenie. Tento úrok súd prvej inštancie označil ako nemravný obchod s chudobou. Takýto výraz už bol použitý v rozhodnutiach súdov vo vzťahu k takýmto úžerným úrokovým sadzbám. Takéto konanie dodávateľov je potrebné odsúdiť v rovine civilnej, navyše ak súd prvej inštancie bol k tomu oprávnený prostredníctvom ex offo ochrany spotrebiteľa.

12. Skonštatoval, že s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla bolo priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

13. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prvej inštancie prihliadol na to, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným úverovú zmluvu, v ktorej s ňou dohodol úžerný úrok. Vzhľadom na to, že žalovaná súhlasila s čiastočným späťvzatím žaloby čiže po späťvzatí žaloby suma, ktorá bola zamietnutá vo vzťahu k žalovanej, bola 196,16 eura. Preto výška primeraného finančného zadosťučinenia v tomto prípade sa odvíjala od sumy 196,16 eura, o ktorú bola žaloba zamietnutá.

14. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobkyni, priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36 %, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

15. V zákonom stanovenej lehote podala proti tomuto rozsudku odvolanie žalobkyňa a to proti výroku III., o trovách konania. V odvolaní namietala nesprávne zistený skutkový stav veci a nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Uviedla, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania rozhodol mylne, ak uvažoval o pomere úspechu a neúspechu, ako o pomere medzi sumou uplatnenou žalobou a sumou, ktorú priznal. Ak súd prvej inštancie priznal nárok vo výške podľa vlastnej úvahy, teda z tohto pohľadu vo výške 100 %, tak v takom pomere úspechu a neúspechu mal priznať aj náhradu trov konania, teda v rozsahu 100 %. V takýchto prípadoch nejde o pomer prevažujúcej miery úspechu strán podľa hodnoty sporu obsiahnutej v žalobe, ale bolo potrebné aplikovať § 264 ods. 1 CSP, podľa ktorého: „Ak možno hodnotu nárokov alebo hodnotu, ktorá má byť základom na výpočet súdneho poplatku, zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojho odhadu.“ Podľa § 264 ods. 1 CSP, sa tak posudzuje nielen hodnota, ktorá má byť základom pre výpočet súdneho poplatku, ale aj hodnota nároku, ako takého, na účely CSP, teda aj na určenie hodnoty, z ktorej možno vychádzať pri rozhodovaní o náhrade trov konania, a to prípadne aj v spojení s čl. 4 ods. 1 CSP, podľa ktorého: „Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.“ V odvolaní poukázala aj na publikáciu Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 927 s.: „Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku „Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (alebo od znaleckého posudku). Žalobcovi teda bude priznaná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, avšak v plnej výške.“
Žalobkyňa v odvolaní poukázala na viaceré rozhodnutia, ako napríklad rozsudok KS Prešov, sp. zn.: 2Co/13/2017, zo dňa 27.09.2017; rozsudok KS Prešov, sp. zn.: 4Co/63/2017, zo dňa 23.01.2018; KS Prešov, sp. zn.: 6Co/132/2018, zo dňa 26.09.2019; uznesenie KS Prešov, sp. zn.: 20Co/161/2018, zo dňa 28.03.2019, ako aj na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn.: I. ÚS 56/2017, zo dňa 08.02.2017. Navrhla rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo napadnutý výrok rozsudku zmeniť a priznať jej náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

16. V zákonom stanovenej lehote podal proti tomuto rozsudku odvolanie aj žalovaný a to v rozsahu výrokov I. a III. Namietal, že postupom a rozhodnutím súdu prvej inštancie došlo k porušeniu

jeho práva na spravodlivý súdny proces tým, že odôvodnenie napádaného rozsudku neobsahovalo žiadne skutkové a právny závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorým by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia v sume 196,16 Eur. Napádaný rozsudok nespĺňal ani základné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia tak, ako ich definuje ustanovenie § 220 CSP, keďže neobsahoval žiadny záver súdu prvej inštancie (či už skutkový alebo právny) vo vzťahu k predmetu sporu, predovšetkým skutkové závery odôvodňujúce základ nárok, jeho výšku. Z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. IV. ÚS 115/03) k požiadavke odôvodnenia súdneho rozhodnutia vyplýva, že: „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP).“ Súdom priznané finančné zadosťučinenie nebolo podľa obsahu a odôvodnenia rozsudku preukázané v konkrétnych skutkových okolnostiach, argumentačne nie je podložené a v rozsudku takým spôsobom a v rozsahu, ktorý by zodpovedal požiadavkám na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle hore označeného ustanovenia zákona.

17. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100 % trov právneho zastúpenia.

18. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že z podanej žaloby a rovnako z priebehu konania vyplývalo, že žalobkyňa nepredložila súdu žiadne dôvody a dôkazy na ich preukázanie v tom smere, aby splnila povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť ohľadne požadovaného nároku. Za týchto skutkových okolností preto nebolo na mieste aplikovať princíp o tom, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu a že danosť nároku bola preukázaná. Uvedený spôsob rozhodovania je viazaný na to, že súd prvej inštancie kvalifikuje rozhodujúce skutkové okolnosti iným spôsobom ako ich posudzoval žalobca pri podaní žaloby, prípadne vyjdú najavo ďalšie skutočnosti. V prejednávanej veci, ale žalobkyňa od počiatku neuvádzala žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých sa mohla oprávnene domnievať o danosti nároku vo výške žalovanej sumy. Žalobkyňa k uvedenému už nezaujala stanovisko.

19. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektmi (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred, t. j. dňa 28.08.2020 a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné a odvolanie žalovaného dôvodné nie je.

20. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Keďže odvolanie nebolo podané proti výroku II., ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, rozsudok v uvedenej časti výroku II. nadobudol podľa § 367 ods. 2 CSP právoplatnosť.

21. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávne zisteným skutkovým stavom a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú

rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

22. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 CSP. Odvolacia námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok nezodpovedá preukázaným skutkovým okolnostiam, preukazujúcich základ nároku je nedôvodná. Je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa si svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatňuje v súvislosti s konaním Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 20C/108/2013, v ktorom bola úspešnou žalovanou, keď prvoinštančný súd zamietol žalobu voči nej a odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby o sumu 429,59 Eur s prísl. a potvrdil rozsudok čo do zamietnutia žaloby o zaplatenie sumy 196,16 Eur, o ktoré boli žiadané ako nárok v súvislosti s úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXX. Odvolací súd preto rovnako, ako aj súd prvej inštancie má za to, že žalovaný v súvislosti s uvedenou úverovou zmluvou si uplatňoval sumy, na ktoré nemal nárok. Takého konanie žalovaného, ktorý sa chcel obohatiť na úkor spotrebiteľky- teraz žalobkyne, je nutné považovať za porušenie práva spotrebiteľa, ktorý si ho úspešne uplatnil na súde Z uvedeného vypláva, že tvrdenie odvolateľa, že nie je splnený predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je správnym.

23. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd ustáli skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (viď rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd uvádza, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

24. Odvolací súd ešte dodáva, že čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V prejednávanom prípade si však žalobca sám uplatnil svoje práva úspešnou žalobou proti žalovanému.

25. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Odvolací súd má za to, že táto odvolacia námietka bola naplnená vo vzťahu k výroku III. o trovách konania, a to vo vzťahu k posúdeniu úspechu strán konania.

26. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú

len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

27. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

28. Samotné ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa viaže vznik práva na finančné zadosťučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a takýmto môže byť napr. úspešná obrana spotrebiteľa v konaní o zaplatenie nárokov aj dožadovanie sa určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a iné. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevylučuje možnosť žiadať finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv. Za daného stavu nie je možné považovať konanie žalobkyne, ktorá si po zamietnutí žaloby žalovaného (v pôvodnom konaní v postavení žalobcu) uplatnila nárok na primerané finančné zadosťučinenie, za šikanózne, či v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

29. Odvolací súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu, bol to však žalovaný, kto sa na súde prvej inštancie domáhal zaplatenia sumy 625,75 Eur s prísl. z titulu uzatvorenej Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 22.08.2008 medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalovaný požadoval od žalobkyne plnenie z úverovej zmluvy, pri uzavretí ktorej neboli dodržané všetky zákonné náležitosti. V danej veci je tiež významným aj to, že proti žalobkyni bolo vedené aj rozhodcovské konanie a rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-623/10-EK znejúci na 961,24 eur s prísl. bol ako exekučný titul predložený v konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 1Er/1366/2011, kde bol vyhodnotený ako nespôsobilý pre neprijateľnú rozhodcovskú doložku. Uvedený rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súvislosti s nárokmi vyplývajúcimi zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX. Teda aj tu bola žalobkyňa úspešná, keď voči nej bolo vedené exekučné konanie na vymoženie 961,24 eur s pril. Je teda zrejmé, že žalovaný požadoval od žalobkyne plnenie z úveru, na ktoré nemal nárok. Takéto konanie žalovaného v pôvodných konaniach bolo nepochybne spôsobilé privodiť žalobkyni ako spotrebiteľovi ujmu. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

30. K odvolacej námietke žalovaného, že nebol zmluvnou stranou zmluvy o úvere so žalobkyňou, odvolací súd uvádza, že sám žalovaný ako žalobca bol stranou v spore sp. zn. 20C/108/2013, kde si uplatňoval nároky, v prípade ktorých súd zistil porušenie spotrebiteľského práva súčasného žalobcu, preto je žalovaný podľa názoru odvolacieho súdu vo veci pasívne legitimovaný. Odvolací súd poukazuje zároveň aj na to, že v zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné právo uplatniť proti tomu subjektu, ktorý za porušenie práva zodpovedá, pričom takýmto zodpovedným subjektom je v predmetnom prípade práve žalovaný, ktorý sa pôvodne podanou žalobou neúspešne domáhal zaplatenia sumy 625,75 Eur s prísl. Táto odvolacia námietka žalovaného tak nie je dôvodná.

31. Vo vzťahu k otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na to, že v prípade pôvodnej žaloby sa žalovaný (v pôvodnom konaní v postavení žalobcu) domáhal zaplatenia sumy 625,75 Eur, pričom aj odvolací súd mal za to, že súdom prvej inštancie priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia v tomto konaní je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania

práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil (§ 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa). Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom prvom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 196,16 Eur ako vecne správny potvrdil (§ 387 CSP).

33. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania, ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

34. Rozhodovanie o trovách súdneho konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“), napr. v rozhodnutí zo dňa 07.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

35. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. O plný úspech žalobcu vo veci ide vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovelo v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane.

36. Civilný sporový poriadok vo vzťahu k trovám konania upravuje dve skutkové podstaty. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípade, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť však aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. V takýchto prípadoch je vhodným riešením to, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výlučne od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu (pozri aj Civilný sporový poriadok, komentár doc. JUDr. Marek Števček, PhD. a kolektív, nakladatelství C.H.Beck v Prahe, 2016, strana 926 - 927).

37. Predmetom konania v danej prejednávanej veci samej bol nárok žalobkyne na zaplatenie požadovanej sumy z titulu primeraného finančného zadosťučinenia. Pri podaní žaloby požadovala žalobkyňa zaplatenie sumy 312,87 Eur, avšak po preskúmaní všetkých okolností prípadu, považoval súd prvej inštancie za primerané priznať žalobkyni finančné zadosťučinenie v sume 196,16 Eur. Žalobkyňa tak bola podaním žaloby čo do základu úspešná, otázna bola len výška priznanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisela práve od úvahy súdu.

38. Na základe vyššie uvedeného teda odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v treťom výroku tykajúceho sa trov konania rozhodol nesprávne, teda v uvedenom rozsahu vec nesprávne právne posúdil, nakoľko mal žalobkyni priznať aj nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu vypočítaný z priznanej sumy z dôvodu, že výška primeraného finančného zadosťučinenia závisela od úvahy súdu.

39. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd dospel k záveru, že v prípade výroku o trovách konania bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť v zmysle § 388 CSP a rozhodnúť o priznaní náhrady trov konania žalobkyni v rozsahu 100% proti žalovanému, a to vypočítanej z priznanej sumy 196,16 eur.

40. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, tak úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

41. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie n i e j e prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).